

er forskellige Spørgsmaal, som vil kunne komme paa Tale i dette Udvalg, forskellige Oplysninger, som det vil være hensigtsmæssigt at indhente, inden Rigsdagen tager sin endelige Beslutning.

Borghjerg: Hvad der her foreslaas gennem Oprettelsen af et Folkeforbund, og gennem Danmarks Tiltræden til dette Forbund, er, det vil jeg straks sige, ikke Oplydelsen eller Gennemførelsen af Socialdemokratiets Program, hverken af det internationale Socialdemokratis eller af det danske Socialdemokratis Program, med Hensyn til Samlivet mellem Folkene eller Staterne. Det er det langt fra. Vort Program, baade det internationale og det danske, kræver international forpligtende Voldgift i alle Tilfælde og Afrustning. Det er der ikke her Tale om. Voldgiften er ikke forpligtende — den ærede foregaaende Taler har allerede udviklet det. Men der er alligevel i Folkenes Forbund og i den første Forbundspagt, der ligger til Grund for dette Forbund, som det her foreslaas at tiltræde, saa meget, der efter min Mening peger i den rigtige Retning og nærmer os til vort Ideals Gennemførelse, at vi gaar med til at tiltræde dette Forbund.

Grundtanken deri er den, som det ogsaa fremgaar af Hovedartiklen, at Rustningerne i alle Lande skal indskrænkes. Der skal sættes et Maksimum, et Højestemaal for Rustningerne, og er det en Gang fastsat, kan det ikke overskrides. Derimod fastslaas der ikke noget Minimum, ikke noget Lavmaal for Rustningerne eller Rustningsudgifterne i de forskellige Lande. Jeg kan blandt andet henvise til den Betænkning, som den nedsatte danske Komité, der har arbejdet i Forstaaelse med den norske og den svenske, har afgivet, og hvorunder der findes Nayne som Forsvarsministerens og det ærede Medlem for Ebeltoft-Kredsens (N. Neergaard). Denne Betænkning fastslaar udtrykkelig — det kan maaske være rigtigt lige at nævne det, da det er et Hovedpunkt —, at der ikke er tillagt Raadet Myndighed til at fastsætte et Mindstemaal, hvorunder Rustningerne ikke maa indskrænkes. Folkenes Forbund og Forbundspagten skaber, som ogsaa den ærede sidste Taler udviklede, Organer, som kan være gavnlige til at undgaa Afgørelser ved Krig og fremme Afgørelser ved Ret.

Selv om det altsaa ikke er vort Ideal, der virkeliggøres, ikke vort Program, som gennemføres her, saa siger vi til os selv: Vil Arbejdet for vort Programs fulde Gennemførelse, for vort Ideals fulde Virkeliggørelse

hemmes eller fremmes, besværliggøres eller lettes ved, at vi tiltræder? — og vi har i vor Gruppe og i vort Parti ikke været i Tvivl om Svaret: Vort Arbejde vil lettes gennem det, her foreslaas. Det var vel i sidste Øjeblik og under store Vanskeligheder, at det lykkedes Præsident Wilson at faa indsat Folkenes Forbund og Folkeforbundspagten i Fredstraktaten. Vi har nu oplevet det tragiske baade personlige og politiske Sammenbrud; men derfor tror vi alligevel, det var en historisk Daad af vidtrækkende Omfang, at det lykkedes at faa indsat denne Idé, som er Begyndelsen til Virkeliggørelsen af de Idealer, Menneskeheden har kæmpet for i Menneskealdrer, og som ikke mindst Socialdemokratiet i alle Lande har søgt at bære frem.

Denne Idés Virkeliggørelse gennem det Folkeforbund, der nu oprettes, og gennem Forbundspagten er behæftet med mange Ufuldkommenheder. Naar en Idé skal til at virkeliggøres, vil Virkeliggørelsen aldrig i første Omgang komme til at ligne det Ideal, der foresvævede Ideens Forkæmper. Saa vil alle Realiteterne, alle de ufuldkomne menneskelige Forhold, alle Vanskelighederne gøre sig gældende. Saadan gaar det vistnok med alle Ideers Virkeliggørelse, baade i det enkelte Menneskes og i Menneskehedens Liv, at det første Forsøg paa Virkeliggørelse altid vil være ufuldkomment, ikke vil svare til de Idealer, der foresvævede en. Men det gør heller ingenting, hvis det, der naas, peger i den rigtige Retning, hvis det er en frugtbar Spire, der plantes. Saaledes ser vi paa Folkenes Forbund og Folkeforbundspagten, at det er en frugtbar Kim, en frugtbar Spire, og vi vil ikke stille os langt bort fra denne Spire og ængsteligt gaa langt uden om den. Vi ved, at den har Fjender nok, som kunde ønske at trampe den ned, saa den aldrig kom til at vokse. Vi vælger det Parti at træde nær til denne Spire, være med til at hegne om den, være med til at gøde og pleje og opelske den. Men det kan vi kun ved aktiv Virksomhed, det kan vi kun ved at være med, ikke ved at stille os langt bort derfra. Vi ser da i det, der nu er i Færd med at oprettes, Rammer, indenfor hvilke vi bedre kan arbejde for vort store Ideals Virkeliggørelse, end hvis vi holdt os udenfor, og indenfor hvilke der overhovedet bedre kan arbejdes for disse store Ideers Virkeliggørelse, end hvis disse Rammer slet ikke var blevet skabt.

Manglerne er det ikke svært at faa Øje paa, men jeg holder mig til Hovedtanken i Folkeforbundspagten. Der er dem, der er blevet skræmt af Artikel 10, som taler om